

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3113

Vragen van het lid **Verdonk** (Verdonk) aan de minister van Justitie over de vergoeding van de kosten van rechtsbijstand aan de nabestaanden van een doodgeschoten politieagente. (Ingezonden 15 mei 2009)

1

Bent u bekend met de berichtgeving in de kranten op 12 april 2009 over de weigering van de Raad voor de Rechtsbijstand om meer dan 15 uren rechtsbijstand te vergoeden voor de nabestaanden van de vermoorde politieagente G. Cevat?¹

2

Is het waar dat ten gevolge van bezuinigingen dergelijke verzoeken als regel afgewezen worden?

3

Deelt u de mening dat advocaten hierdoor op moeten draaien voor de kosten als de rechtsbijstand aan slachtoffers van misdrijven langer duurt dan 15 uren, omdat zij hun verdediging niet mogen neerleggen?

4

Is het waar dat de uren 5 tot en met 15 voor rechtsbijstand aan slachtoffers van een misdrijf, die een slachtofferverklaring willen afleggen en een vordering benadeelde partij willen indienen, als regel ook niet voor vergoeding in aanmerking komen?

5

Deelt u de mening dat hierdoor een schrijnende rechtsongelijkheid bestaat tussen het slachtoffer en de dader die wel voor volledige rechtsbijstand in aanmerking komt?

6

Bent u bereid op korte termijn maatregelen te nemen om deze voor de slachtoffers ongewenste situatie te beëindigen door de Raad voor de Rechtsbijstand anders te instrueren?

7

Deelt u de mening dat, zeker in deze specifieke zaak waar het gaat om een tijdens de uitoefening van haar werkzaamheden doodgeschoten politieagente, de overheid ruimhartig en zonder voorbehoud in deze kosten dient te voorzien? Bent u daartoe bereid?

¹ De Telegraaf, 12 mei 2009.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Albayrak** (Justitie) (ontvangen 30 juni 2009) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 2789

1

Ja.

2 t/m 7

De Raad voor rechtsbijstand heeft mij gemeld dat tussen de nabestaanden van mevrouw Cevat en hun advocaat mr. Korver een regeling is getroffen

in het geschil dat was ontstaan over de kosten van rechtsbijstand. De Raad voor rechtsbijstand heeft de nabestaanden excuses aangeboden voor haar handelwijze in deze zaak en stelt de gang van zaken te betreuren. De nabestaanden en hun advocaat hebben die excuses aanvaard en de procedure tegen de Raad ingetrokken. Daarmee is deze individuele kwestie uit de wereld. De rechtsbijstand aan slachtoffers en nabestaanden maakt onderdeel uit van een evenwichtig systeem van vergoedingen van door de overheid gefinancierde rechtsbijstand. De Wet op de rechtsbijstand, die de basis vormt voor de gefinancierde rechtsbijstand heeft een forfaitair systeem van vergoeding. Per zaakstype is de vergoeding afgestemd op de gemiddelde tijdsbesteding van een advocaat voor dat type zaken. De gemiddelde tijdsbesteding is gebaseerd op uitvoerig statistisch materiaal en daardoor voor de advocaat herkenbaar.

Inherent aan een forfaitair systeem is dat de uurvergoeding per type zaak varieert al naar gelang de aan de zaak bestede tijd. Naarmate meer werkzaamheden voor een zaak moeten worden verricht, daalt feitelijk de uurvergoeding in de betreffende zaak van extreem hoog naar extreem laag. Bij de vaststelling van de forfaitaire vergoeding wordt met die variatie rekening gehouden.

Soms dienen zich evenwel zaken aan die vanwege de feitelijke of juridische complexiteit uitzonderlijk veel werkzaamheden vergen en die niet in het forfaitaire systeem zijn verdisconteerd. Indien het noodzakelijk is meer uren aan een zaak te besteden dan drie maal het forfait bestaat de mogelijkheid een verzoek in te dienen om extra uren toe te kennen.¹ In dergelijke gevallen wordt, boven een bepaalde grens de vergoeding niet forfaitair vastgesteld, maar op urenbasis.

Uit artikel 44 lid 5 van de Wet op de rechtsbijstand kan worden afgeleid dat slachtoffers van gewelds- en zedenmisdrijven in aanmerking komen voor kosteloze toevoeging van een advocaat. Ook nabestaanden van slachtoffers van gewelds- en zedenmisdrijven komen in aanmerking voor een kosteloze toevoeging. Voor de formele gelijkstelling van nabestaanden van slachtoffers en slachtoffers is een echter nog een formele wetswijziging nodig. Het voorstel daartoe tot wijziging van de Wet op de rechtsbijstand is in voorbereiding. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan een toezegging aan de Tweede Kamer om de (gratis) rechtsbijstand voor nabestaanden van slachtoffers van dergelijke feiten te regelen. De Raad voor rechtsbijstand anticipeert reeds op de wijziging. Voor de rechtsbijstand aan slachtoffers en nabestaanden van een ernstig misdrijf die zich als benadeelde partij in het strafproces voegen geldt een forfaitaire vergoeding van vijf punten. Eén punt staat voor € 107,02 exclusief BTW. Een verzoek voor toekenning van extra uren is aan de orde indien een tijdsbesteding van meer dan 15 uur noodzakelijk is (drie maal de forfaitaire vergoeding van vijf punten). De bestede uren rechtsbijstand tot 15 uur vallen binnen het forfait van 5 uur. Bij complexe zaken (bewerkelijke zaken) kan de maximaal gehonoreerde tijdsbesteding dus hoger zijn dan 15 uur.

Als de tijdgrens van het forfait is bereikt, in dit geval 15 uur, dient de advocaat een declaratie in van de verrichte werkzaamheden en tegelijkertijd een begroting van de nog te verrichten werkzaamheden. Ten aanzien van de begroting in samenhang met opgave van de verrichte werkzaamheden en de bestede tijd beoordeelt de Raad of de

tijdgrens feitelijk is bereikt en of er aanwijzingen zijn dat de rechtsbijstandverlening ondoelmatig is. Vervolgens besluit de Raad om al dan niet, of gedeeltelijk met de begroting in te stemmen². Dan kan de rechtsbijstand gedurende een nader te bepalen aantal uren worden vervolgd, waarna opnieuw een declaratie en zonodig een begroting kan worden ingediend.

Een veronderstelde standaardafwijzing van dergelijke verzoeken is niet aan de orde. Afwijzing geschiedt altijd op basis van een inhoudelijke beoordeling van de zaak.

Het hiervoor geschetste systeem tot vergoeding van werkzaamheden geldt zowel voor de rechtsbijstand aan verdachten als voor de rechtsbijstand aan slachtoffers en nabestaanden. Daar waar sprake is van een feitelijk of juridisch complexe zaak van rechtsbijstand aan slachtoffers en nabestaanden, voorziet het systeem daarom in de mogelijkheid van toekenning van extra uren rechtsbijstand op grond van de regeling voor bewerkelijke zaken.

Naar aanleiding van deze individuele zaak heeft de Raad aangegeven dat de inhoudelijke criteria voor de beoordeling van verzoeken om extra uren in zaken van slachtoffers of nabestaanden van ernstige geweldsmisdrijven en zedenmisdrijven mogelijk aanvulling behoeven. De Raad zal daarover op korte termijn overleg voeren met mr. Korver en een vertegenwoordiger van de Nederlandse Orde van Advocaten.

¹ Artikel 22 lid 1 Besluit vergoedingen rechtsbijstand.

² Artikel 31 lid 2 Besluit vergoedingen rechtsbijstand.